KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.7.2014 r.
COM(2014) 494 final

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW KOMUNIKAT KOMISJI

Wytyczne w sprawie stosowania działań łączących skuteczność europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z należytym zarządzaniem gospodarczym zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013

Spis treści

1. WPROWADZENIE 3

2. KONTEKST ZMIAN UMÓW PARTNERSTWA I PROGRAMÓW NA PODSTAWIE ART. 23 4

3. PRZEGLĄD I RODZAJ POPRAWEK DO UMÓW PARTNERSTWA I PROGRAMÓW NA PODSTAWIE ART. 23 6

4. SKUTECZNE DZIAŁANIA W ODPOWIEDZI NA WNIOSEK KOMISJI O PRZEPROGRAMOWANIE 9

5. OKOLICZNOŚCI, KTÓRE MOGĄ STANOWIĆ PODSTAWĘ DO ZAWIESZENIA PŁATNOŚCI 10

6. KRYTERIA USTALANIA PROGRAMÓW, KTÓRE MAJĄ BYĆ ZAWIESZONE, I POZIOM ZAWIESZENIA 11

WNIOSKI 12

1. Wprowadzenie

W okresie 2014–2020 wsparcie z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych („EFSI")[1] jest ściśle powiązane z respektowaniem zasad zarządzania gospodarczego UE. W przeszłości warunki mające zastosowanie do dostępu do pomocy z funduszy były ograniczone do jednego funduszu – Funduszu Spójności [art. 4 rozporządzenia (WE) 1084/2006][2] i do jednej procedury zarządzania gospodarczego – procedury nadmiernego deficytu.

Powiązanie to zostało znacznie wzmocnione. Opiera się ono na wzmocnieniu i rozszerzeniu zakresu zarządzania gospodarczego w odpowiedzi na kryzys gospodarczy i finansowy, a także na celu polegającym na zwiększeniu skuteczności wydatków UE w kontekście ograniczeń budżetowych. Art. 23 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (RWP)[3] dotyczącego pięciu EFSI, ustanawia przepisy łączące skuteczność środków z należytym zarządzaniem gospodarczym.

W przeciwieństwie do poprzedniego okresu programowania wszystkie pięć EFSI jest teraz warunkowanych przestrzeganiem procedur zarządzania gospodarczego. Warunkowość ta zapewniana jest przez dwa różne mechanizmy:

- pierwsza ścieżka, obejmująca w szczególności art. 23 ust. 1 do 8, zgodnie z którą Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego o przeprogramowanie części jego finansowania, gdy uzasadniają to problemy gospodarcze i dotyczące zatrudnienia określone w ramach różnych procedur zarządzania gospodarczego; oraz

- druga ścieżka, obejmująca w szczególności art. 23 ust. 9 do 11, zgodnie z którą Komisja ma obowiązek zaproponować zawieszenie finansowania z EFSI z chwilą osiągnięcia pewnych etapów w niektórych procedurach zarządzania gospodarczego.

Po przyjęciu rozporządzenia Komisja wydała następujące oświadczenie:

„Komisja potwierdza, że, nie później niż 6 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, wyda wytyczne w formie komunikatu Komisji wyjaśniające planowany sposób stosowania zasad art. 23 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów dotyczących środków łączących efektywność europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z należytym zarządzaniem gospodarczym. Wytyczne te obejmą w szczególności następujące elementy:

---

1 Są to Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR).

2 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1164/94.

3 Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

- *w odniesieniu do ust. 1 – pojęcie »przeglądu« i rodzaje »poprawek«, o które może wnosić Komisja w zakresie umów partnerstwa i programów, oraz wyjaśnienie pojęcia »skuteczne działanie« do celów ust. 6;*

- *w odniesieniu do ust. 6 – określenie okoliczności, które mogą prowadzić do zawieszenia płatności, włącznie z kryteriami służącymi do wskazania programów, które mogą zostać zawieszone, lub służącymi do wskazania poziomu zawieszenia płatności"*[4].

Komunikat ten nawiązuje do zobowiązania podjętego przez Komisję i dostarcza wytycznych w sprawie stosowania szczególnych przepisów art. 23 ust. 1 i 6 rozporządzenia. Dlatego też jego zakres ogranicza się do pierwszej ścieżki. Wytyczne mają dać większą pewność co do sposobu wdrażania niektórych przepisów szczególnych art. 23.

2. Kontekst zmian umów partnerstwa i programów na podstawie art. 23

W 2014 r. państwa członkowskie negocjują swoje umowy partnerstwa i programy z Komisją. Określą one wieloletnią strategię wdrożenia alokacji państwa członkowskiego z pięciu EFSI w ciągu siedmiu lat okresu programowania (2014–2020). Komisja przewiduje zatwierdzenie umów partnerstwa i większości programów w trakcie roku 2014, zgodnie z art. 16 i 29 RWP.

Państwa członkowskie i Komisja muszą skupić się na ustalaniu priorytetów już od początku tego okresu. Wymaga to, aby problemy określone w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych państw (dalej ZPP), w odpowiednich zaleceniach Rady lub w kontekście programów dostosowań makroekonomicznych były odpowiednio uwzględnione i rozwiązywane dzięki odpowiednim poziomom finansowania, mając na uwadze alokacje finansowe dla każdego państwa członkowskiego. Dlatego też w trakcie negocjacji Komisja zwraca szczególną uwagę, by nowe programy były opracowywane przy uwzględnieniu istniejących odpowiednich ZPP i zaleceń Rady dla każdego państwa członkowskiego oraz, w odpowiednich przypadkach, protokołu ustaleń w przypadku programu dostosowań makroekonomicznych.

Przeprogramowanie zgodnie z art. 23 jest możliwe tylko od roku 2015 do roku 2019. Powinno być stosowane tylko w przypadkach, gdy mogłoby mieć większy wpływ niż istniejąca alokacja środków w ramach wdrożenia odpowiednich ZPP, odpowiednich zaleceń Rady lub w przypadku programów dostosowań gospodarczych. EFSI zwykle wspierają wieloletnie strategie inwestycyjne, wymagające określonego stopnia pewności i trwałości. Należy unikać częstego przeprogramowywania, ponieważ mogłoby to zakłócić przewidywalność zarządzania środkami i mogłoby doprowadzić do utraty wiarygodności przyjętych umów partnerstwa i programów. Ponadto, chociaż ZPP są aktualizowane corocznie, podstawowe problemy stojące przed państwami członkowskimi mają charakter długoterminowy i nie ulegają znacznym zmianom z roku na rok. Dlatego przyznane Komisji uprawnienia w zakresie przeprogramowania będą stosowane rozważnie, a stabilność powinna mieć pierwszeństwo przed zbyt częstym przeprogramowywaniem.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 Komisja może zwrócić się z wnioskiem o przeprogramowanie:

[4] Zob. Dz.U. C 375 z 2013, s. 2.

- w celu wsparcia wdrażania ZPP[5] (w tym zaleceń związanych z częścią prewencyjną procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej) i zaleceń Rady, o ile mają zastosowanie w kontekście EFSI;

- w celu wsparcia wdrażania stosownych zaleceń Rady skierowanych do danego państwa członkowskiego w kontekście mechanizmu korekcyjnego procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej[6], o ile przeprogramowanie uznaje się za niezbędny przyczynek do programu dostosowań makroekonomicznych; oraz

- w celu maksymalnego zwiększenia wpływu EFSI na wzrost i konkurencyjność w państwach członkowskich korzystających z pomocy finansowej w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej[7], mechanizmu bilansu płatniczego[8], Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej lub Europejskiego Mechanizmu Stabilności[9]. W dwóch ostatnich przypadkach pomocy finansowej musi towarzyszyć program dostosowań makroekonomicznych.

Wniosek o przeprogramowanie może być złożony w ramach poszczególnych EFSI lub horyzontalnie w ramach funduszy strukturalnych (tj. EFRR i EFS). W obu przypadkach istnieją jednak ważne ograniczenia prawne w zakresie kwot, które mogą być przedmiotem przeprogramowania.

Po pierwsze, przeprogramowanie nie może wpływać na roczne pułapy ustalone w wieloletnich ramach finansowych lub rocznych ratach alokacji dla programów przyznanych w latach poprzedzających rok przyjęcia przeprogramowania. Po drugie, przeniesienie w ramach EFSI może mieć miejsce jedynie między EFRR i EFS i musi mieścić się w minimalnym udziale EFS (art. 92 ust. 4 RWP). Po trzecie, wszelkie przeprogramowanie pomiędzy funduszami i w ich ramach musi przestrzegać wymagań dotyczących koncentracji tematycznej udziałów określonych dla różnych EFSI. W przeprogramowaniu powinno również być uwzględnione dążenie do przeznaczenia 20 % budżetu Unii na cele związane ze zmianami klimatycznymi. Po czwarte, każde przeniesienie środków w ramach funduszy strukturalnych lub między nimi musi mieścić się w ramach alokacji finansowej dla kategorii regionu. Ponadto art. 23 nie ma zastosowania do programów w ramach celu europejskiej współpracy terytorialnej.

---

5 ZPP przyjęte zgodnie z art. 121 ust. 2 i 148 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

7 Rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej (Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1).

8 Rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1).

9 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1).

3. Przegląd i rodzaj poprawek do umów partnerstwa i programów na podstawie art. 23

Rozporządzenie nie określa terminu, w którym Komisja winna złożyć wniosek o przeprogramowanie. Jeżeli wniosek o przeprogramowanie jest inicjowany w kontekście europejskiego semestru, będzie to miało miejsce najszybciej jak to możliwe po przyjęciu odpowiednich ZPP przez Radę, a w każdym razie nie później niż w terminie czterech miesięcy od przyjęcia przez Radę. Będzie to zgodne ze wskazanymi terminami na przeprogramowanie i nie będzie przeszkodą w kolejnej rundzie ZPP. W przypadku wniosków o przeprogramowanie dotyczących zajęcia się zaleceniami Rady w kontekście nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej Komisja rozważy podobne terminy. Jeśli chodzi o wnioski o przeprogramowanie przyjęte w celu maksymalnego zwiększenia wpływu programów dostosowań makroekonomicznych na wzrost i konkurencyjność, Komisja przyjmie je możliwie jak najszybciej po podpisaniu odpowiednio protokołu ustaleń lub uzupełniającego protokołu ustaleń.

Wniosek Komisji o przeprogramowanie będzie należycie uzasadniony. Będzie zawierał odniesienie do stosownego ZPP lub stosownego zalecenia Rady (lub środka protokołu ustaleń w przypadku państw członkowskich objętych programem dostosowań makroekonomicznych), które zainicjowało wniosek, a także uzasadnienie, na którym się opiera. Znajdzie się w nim wyjaśnienie przyczyn dla interwencji na poziomie UE, sposobu w jaki finansowanie ze środków UE może przyczyniać się do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów strukturalnych i dlaczego istniejąca alokacja funduszy jest nieadekwatna. Będzie on również zawierał odniesienie do celów i priorytetów tematycznych przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów i w odpowiednich przepisach dla danego funduszu.

W każdym wniosku o przeprogramowanie Komisja zwróci się do państwa członkowskiego o dokonanie przeglądu umowy partnerstwa i programów. Posłuży to do podjęcia właściwej reakcji na zidentyfikowane problemy gospodarcze i dotyczące zatrudnienia określone w stosownym ZPP, stosownym zaleceniu Rady lub protokole ustaleń (w przypadku państw członkowskich objętych pomocą finansową), zgodnie z treścią wniosku o przeprogramowanie. Poniżej określono dalsze szczegóły wniosku o przeprogramowanie.

Rozporządzenie nie precyzuje, jak szczegółowy ma być wniosek, tj. czy ma odnosić się do programów i priorytetów, na które wniosek o przeprogramowanie miałby pozytywny i negatywny wpływ.

Co do zasady, jeżeli najlepszym rozwiązaniem dla stosownego ZPP lub stosownego zalecenia Rady będącego podstawą dla wniosku o przeprogramowanie jest dalsza koncentracja EFSI, Komisja wskaże programy i priorytety, które należy wzmocnić. Pozostawi w gestii państwa członkowskiego wybór tych programów i priorytetów, które należy odpowiednio ograniczyć. Jednak w przypadku braku lub niewystarczającej reakcji zainteresowanego państwa członkowskiego Komisja określi programy i priorytety, które należy ograniczyć. Ponadto we wniosku Komisja może wskazać programy lub priorytety o kluczowym znaczeniu, które należy ochronić przed zmniejszeniem. Co więcej, Komisja może, w niektórych przypadkach, wskazać we wniosku o przeprogramowanie także programy i priorytety, które należy ograniczyć, a wówczas wskaże podstawy takiego działania.

Natomiast w sytuacji, gdy najlepszym rozwiązaniem dla stosownego ZPP lub stosownego zalecenia Rady będącego podstawą dla wniosku o przeprogramowanie jest ograniczenie alokacji środków EFSI w danym sektorze, we wniosku Komisji jasno określone zostaną programy i priorytety, które należy ograniczyć. Pozostawi w gestii państwa członkowskiego wybór tych programów i priorytetów, które powinny skorzystać z większych zasobów. Zgodnie z art. 18 RWP i zasadami dotyczącymi konkretnego funduszu państwa członkowskie będą koncentrować wsparcie na interwencjach przynoszących największą wartość dodaną pod względem inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, biorąc pod uwagę między innymi stosowne zalecenia dla poszczególnych państw i stosowne zalecenia Rady przyjęte zgodnie z art. 121 ust. 2 oraz art. 148 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W przypadku gdy wniosek o przeprogramowanie jest inicjowany przez połączenie dwóch scenariuszy omówionych powyżej, wniosek Komisji będzie określał zarówno programy i/lub priorytety, które powinny odnieść korzyści (i tym samym skorzystać z większej ilości zasobów), jak również te, które powinny zostać skorygowane ujemnie (czyli ograniczone).

Liczba programów i priorytetów podlegających przeprogramowaniu powinna być zasadniczo ograniczona do absolutnego minimum.

W odniesieniu do charakteru poprawek Komisja wskaże nie tylko programy i priorytety, które powinny podlegać przeprogramowaniu, ale także minimalny zakres zmian do wprowadzenia przez państwo członkowskie i (konkretnych) celów, które należy osiągnąć. Wskaże także charakter i przykłady interwencji, które mają uzyskać wsparcie z dodatkowych zasobów w wyniku przeprogramowania.

We wniosku o przeprogramowanie Komisja określi także oczekiwane skutki finansowe. Weźmie ona pod uwagę kwoty dostępne na przeprogramowanie, etap okresu programowania i zdolność danego państwa członkowskiego do absorpcji funduszy pochodzących z przeprogramowania.

Zainteresowane państwo członkowskie powinno, w świetle wniosku Komisji, przeprowadzić dogłębną analizę umowy partnerstwa i programów wymienionych we wniosku. Powinno ocenić, w jaki sposób można je zmienić, by najlepiej odpowiadały na wniosek Komisji. Kiedy państwo członkowskie przeprowadzi taką analizę, powinno przedłożyć poprawki do swojej umowy partnerstwa i odpowiednich programów. W przypadku umowy partnerstwa powinny one obejmować co najmniej:

- dla każdego stosownego EFSI – zmienioną szacunkową alokację wsparcia UE według celów tematycznych na poziomie krajowym;
- dla każdego stosownego EFSI – zmienione podsumowanie głównych rezultatów, jakich oczekuje się dla celu tematycznego;
- zmienioną listę programów, wskazującą w rozbiciu na poszczególne EFSI i lata szacunkową alokację, przy uwzględnieniu proponowanych poprawek; oraz
- tabelę finansową wskazującą w rozbiciu na poszczególne EFSI zmienioną szacunkową alokację dla poprawionych programów.

W odniesieniu do stosownych programów, na które wniosek Komisji ma wpływ (pozytywny i negatywny), oczekuje się, że państwo członkowskie zgłosi poprawki, co najmniej dotyczące:

- strategii określającej wkład programu w rozwiązanie problemów wskazanych w stosownym ZPP lub stosownym zaleceniu Rady, w sposób odzwierciedlający oczekiwane wyniki zmodyfikowanego programu;
- uzasadnienia wyboru zmienionych celów i priorytetów tematycznych (zarówno tych, które zostały wzmocnione, jak i tych, które zostały zmniejszone) i sposobu, w jaki pomagają w rozwiązaniu odpowiednich problemów strukturalnych będących źródłem wniosku o przeprogramowanie;
- uzasadnienia dla zmienionych alokacji finansowych;
- opisu stosownych priorytetów, w tym dla każdego z odnośnych priorytetów, poprawek do konkretnych celów oraz opisu zmienionej podstawy, w stosownym przypadku, i spodziewanych rezultatów;

- opisu typów i przykładów przedsięwzięć, które będą finansowane w ramach zmienionych priorytetów, i ich oczekiwanego wkładu;

- ram wykonania, w szczególności celów pośrednich i końcowych dla każdego wskaźnika (finansowego, produktu i rezultatu, w stosownych przypadkach) w każdym priorytecie podlegającym przeprogramowaniu, jednocześnie uwzględniając wymóg, zgodnie z którym wskaźniki produktu i kluczowe etapy wdrażania określone w ramach wykonania odpowiadają ponad 50 % alokacji finansowej na dany priorytet;

- planu finansowego programu.

W razie potrzeby Komisja przedstawi w terminie jednego miesiąca swoje uwagi do wstępnej odpowiedzi udzielonej przez państwo członkowskie. Po upływie tego czasu państwo członkowskie przedstawi swoją propozycję poprawki umowy partnerstwa oraz stosownych programów w terminie dwóch miesięcy od daty odpowiedzi. W przypadku gdy Komisja uzna odpowiedź udzieloną przez państwo członkowskie za zadowalającą, zatwierdzi stosowne poprawki.

4. Skuteczne działania w odpowiedzi na wniosek Komisji o przeprogramowanie

Jeśli państwo członkowskie nie podejmie skutecznych działań w terminach wyznaczonych w art. 23 ust. 3 i w art. 23 ust. 4, Komisja może przedstawić Radzie propozycję zawieszenia części lub całości płatności w odniesieniu do odpowiednich programów lub priorytetów. Rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów nie zawiera wyraźnych kryteriów oceny skutecznych działań. Komisja będzie brała pod uwagę różne kryteria przeprowadzania tej oceny.

Pierwszy, jednoznaczny przypadek niepodjęcia skutecznych działań to sytuacja, w której państwo członkowskie po prostu nie przedłoży – w terminie określonym w rozporządzeniu – ani wstępnej odpowiedzi, ani propozycji poprawek w odpowiedniej umowie partnerstwa i odpowiednich programach. Nie uwzględniając wniosku Komisji o przeprogramowanie, dane państwo członkowskie stawia się w sytuacji, w której nie podejmuje skutecznych działań.

Jeżeli państwo członkowskie przedłożyło niezbędne dokumenty w terminie, Komisja, biorąc pod uwagę swój wniosek o przeprogramowanie, przeprowadzi kontrolę jakości proponowanych poprawek. Kontrola jakości będzie opierać się na takich kryteriach, jak:

- Czy w ramach proponowanych poprawek ma miejsce alokacja większego czy mniejszego finansowania (w zależności od przypadku) do wszystkich programów i priorytetów wskazanych we wniosku Komisji?

- Czy wymiar rozbudowania/ograniczenia programów i priorytetów jest zgodny z oceną Komisji zawartą w jej wniosku o przeprogramowanie?

- Czy powody, konkretne cele i oczekiwane rezultaty tych poprawek są wystarczająco wyjaśnione?

- Czy potrzebne modyfikacje są prawidłowo odzwierciedlone w stosownych priorytetach programów i w stosownych częściach umowy partnerstwa?

- Czy zaproponowane poprawki są spójne? Czy zmieniona strategia programu jest zgodna z oczekiwanym wkładem w rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w stosownym ZPP, stosownym zaleceniu Rady lub protokole ustaleń będącym podstawą dla wniosku?

- Czy ramy wykonania zostały zmienione i czy są spójne z poprawkami zaproponowanymi dla programów i priorytetów?

- Czy zmienione programy i priorytety są spójne z aktualnymi potrzebami w zakresie programowania dla poszczególnych funduszy?

Ze względu na dość nakazowy charakter wniosku o przeprogramowanie i możliwość poprawienia wniosku w czasie tego procesu przez państwo członkowskie Komisja uzna podjęcie działań za skuteczne wyłącznie, gdy odpowiedź udzielona przez państwo członkowskie zostanie uznana za zadowalającą w oparciu o określone powyżej kryteria.

Jeżeli państwo członkowskie nie podejmie skutecznych działań, Komisja może zaproponować Radzie zawieszenie płatności oraz uzasadni swoją propozycję. Wyjaśni, dlaczego poprawki lub zmiany w alokacjach proponowanych w programach i priorytetach nie są wystarczające lub nie są zgodne z celami określonymi w stosownym ZPP, stosownym zaleceniu Rady lub protokole ustaleń będącym podstawą dla wniosku.

5. Okoliczności, które mogą stanowić podstawę do zawieszenia płatności

Zgodnie z art. 23 ust. 6 Komisja może zaproponować Radzie zawieszenie całości lub części płatności w odniesieniu do odpowiednich programów lub priorytetów, w przypadku gdy państwo członkowskie nie podejmie skutecznych działań. Rozporządzenie nie określa, w jakich przypadkach Komisja powinna przedłożyć propozycję zawieszenia. W niniejszej sekcji wyjaśniono, w jakich przypadkach Komisja rozważy zawieszenie. Niemniej w stosownych przypadkach można rozważyć wyjątkową sytuację państwa członkowskiego, taką jak zmniejszenie jego realnego PKB w dwóch lub ponad dwóch kolejnych latach poprzedzających wniosek o przeprogramowanie.

Komisja może rozważyć złożenie propozycji zawieszenia w przypadku niepodjęcia działań, tj. jeżeli państwo członkowskie nie dostarczy żadnej wstępnej odpowiedzi na wniosek Komisji ani żadnej propozycji wprowadzenia poprawek do umowy partnerstwa i programów w terminach przewidzianych w rozporządzeniu. Komisja nie zaproponuje zawieszenia, jeżeli państwo członkowskie przedstawi wstępną odpowiedź w terminie określonym w art. 23 ust. 3, ale Komisja uzna, że ta odpowiedź nie odnosi się do wniosku o przeprogramowanie. Państwo członkowskie ma w razie potrzeby w dalszym ciągu szansę znacząco poprawić jakość swojej odpowiedzi, w szczególności na podstawie uwag przedstawionych przez Komisję w ciągu miesiąca od daty otrzymania wstępnej odpowiedzi. W takim przypadku Komisja będzie brać pod uwagę możliwość zaproponowania zawieszenia wyłącznie po przeprowadzeniu kontroli jakości formalnej zmiany umowy partnerstwa i programów (art. 23 ust. 4) złożonej w terminie określonym w rozporządzeniu. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że odpowiedź nie odnosi się do jej wniosku o przeprogramowanie lub proponowane zmiany nie są prawidłowo odzwierciedlone w umowie partnerstwa i programach, albo też nie są dość ambitne,

może rozważyć zawieszenie płatności w terminie trzech miesięcy określonym w art. 23 ust. 6.

6. Kryteria ustalania programów, które mają być zawieszone, i poziom zawieszenia

Zawieszenie w ramach pierwszej ścieżki działań (art. 23 ust. 6 i art. 23 ust. 7 RWP) nie jest automatyczne i dotyczy jedynie płatności. Bezpośrednim skutkiem jest wstrzymanie przepływów pieniężnych do państwa członkowskiego.

Proponując Radzie zawieszenie płatności, Komisja wskaże określone programy lub priorytety i kwoty. Art. 23 ust. 7 przewiduje uprawnienie Rady, wyznaczając pułap zawieszenia na poziomie 50 % płatności dla każdego z programów. Art. 23 ust. 7 przewiduje, że poziom zawieszenia można podnieść do 100 %, jeżeli państwo członkowskie w dalszym ciągu nie podejmuje skutecznych działań w ciągu trzech miesięcy od podjęcia przez Radę decyzji o zawieszeniu.

Oprócz pułapu wyrażonego jako 50 % płatności, art. 23 ust. 7 stanowi również, że zakres zawieszenia *„jest proporcjonalny i skuteczny, przy poszanowaniu zasady równego traktowania państw członkowskich, w szczególności z uwzględnieniem wpływu zawieszenia na gospodarkę danego państwa członkowskiego”*.

Komisja uważa, że proporcjonalność i skuteczność oznaczają, iż zawieszenie będzie ustalone na kwotę niezbędną do zapewnienia właściwych zachęt dla państwa członkowskiego, by mogło zastosować się do wniosku Komisji, biorąc również pod uwagę rozmiar odchylenia między tym ostatnim a propozycją państwa członkowskiego. Będzie to oceniane osobno dla poszczególnych przypadków.

Pod uwagę będzie brany rozmiar zawieszenia jako udział w krajowym PKB w celu zapewnienia równego traktowania wszystkich państw członkowskich. Pozwoliłoby to na uniknięcie ponoszenia nadmiernych skutków przez największych beneficjentów EFSI w porównaniu z bardziej rozwiniętymi państwami członkowskimi, które otrzymują mniej finansowania z EFSI w stosunku do swojej liczby ludności i wielkości gospodarki.

Pod uwagę będzie brana sytuacja gospodarcza i społeczna danego państwa członkowskiego przez uwzględnienie czynników łagodzących podobnych do tych, które przewidziano w zawieszeniu na podstawie art. 23 ust. 9. Czynniki te ograniczają zawieszenie o określony współczynnik zgodnie z załącznikiem III do RWP w oparciu o stopę bezrobocia, odsetek osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym lub zmniejszenie PKB w danym państwie członkowskim.

W swojej propozycji dotyczącej zawieszenia Komisja określi stosowne programy lub priorytety. Co do zasady, Komisja zaproponuje zastosowanie zawieszenia w odniesieniu do programów lub priorytetów, które należy ograniczyć, aby umożliwić dalszą koncentrację na programach lub priorytetach o większym znaczeniu. Programy, które mają zostać ograniczone, w zależności od przypadku, będą określone przez Komisję w jej wniosku o przeprogramowanie lub w drodze obserwacji skierowanych zgodnie z art. 23 ust. 3, bądź przez państwo członkowskie w jego wstępnej odpowiedzi lub propozycji poprawek do umów partnerstwa i programów.

W przypadkach, w których programy i priorytety zostały wybrane we wniosku o przeprogramowanie jako wymagające zwiększenia, nie powinny one podlegać zawieszeniu, ponieważ są uznawane za kluczowe w chwili zastosowania zawieszenia.

Jest to również zgodne z przepisami załącznika III do RWP, zgodnie z którymi zawieszenie zobowiązań w ramach drugiej ścieżki nie powinno mieć wpływu na programy lub priorytety, których zasoby mają być zwiększone w wyniku wniosku o przeprogramowanie w ramach pierwszej ścieżki.

Nie przewidziano żadnych konkretnych ram czasowych dla Komisji na przyjęcie propozycji zniesienia zawieszenia płatności, kiedy państwo członkowskie podejmie skuteczne działania zgodnie z art. 23 ust. 8. W każdym przypadku Komisja przyjmie taką propozycję niezwłocznie po zatwierdzeniu zmienionej umowy partnerstwa i programów.

WNIOSKI

Dzięki ścisłym powiązaniom między EFSI a zarządzaniem gospodarczym UE skuteczność wydatków UE jest poparta należytą polityką gospodarczą. Wsparcie ze strony UE może być w razie potrzeby przekierowane na rzecz nowo pojawiających się problemów gospodarczych i społecznych.

W 2014 r. priorytetem umów partnerstwa i programów będzie właściwe rozwiązywanie problemów zidentyfikowanych w stosownych zaleceniach dla poszczególnych państw i stosownych zaleceniach Rady, aby od początku zapewnić pełną zgodność z procedurami zarządzania gospodarczego. Ograniczy to także ewentualne przeprogramowanie zgodnie z art. 23 w krótkiej perspektywie. Biorąc pod uwagę fakt, że EFSI wspierają średnioterminowe strategie inwestycyjne, od 2015 r. Komisja będzie z ostrożnością korzystać ze swoich uprawnień związanych z przeprogramowaniem. Wniosek o przeprogramowanie będzie inicjowany jedynie w przypadku, gdy zmiana umowy partnerstwa i programów może mieć lepszy wpływ na rozwiązanie problemów strukturalnych zidentyfikowanych w odpowiednich zaleceniach Rady w programach dostosowań makroekonomicznych.

Komisja będzie należycie uzasadniać wszelkie wnioski o przeprogramowanie i przedstawiać wystarczające informacje na temat programów i priorytetów, które mają być wzmocnione lub zredukowane odpowiednio w konkretnym przypadku, a także wskaże oczekiwane skutki finansowe. Ma to na celu rozwiązanie problemów strukturalnych określonych w stosownych ZPP, stosownych zaleceniach Rady lub działaniach prowadzonych w ramach programu dostosowań makroekonomicznych.

Działania podjęte przez państwo członkowskie będą oceniane w oparciu o obiektywne kryteria. W przypadku niepodjęcia skutecznych działań Komisja szczegółowo wyjaśni, dlaczego poprawki proponowane przez państwo członkowskie uznaje się za niewystarczające. Każde zawieszenie odbędzie się z uwzględnieniem okoliczności łagodzących. Komisja nie będzie proponować zawieszenia programów ani priorytetów, które mają zostać zwiększone w wyniku przeprogramowania lub które są uważane za kluczowe.